

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавського державного аграрного університету

***VIII Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**28 жовтня 2021 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавського державного аграрного університету.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету, професор кафедри.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, голова Ради молодих вчених Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 28 жовтня 2021 року). Полтава, 2021. 143 с.

У збірнику надруковані матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 176 від 18.02.2021 р.

© Колектив авторів, 2021 рік

<p>Іван Чижевський, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Аліна Зигаленко, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Світлана Зоря, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавський державний аграрний університет ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, КОРИСТУВАЧІ ТА ЦІЛІ АНАЛІЗУ</p>	121
<p>Валентина Чумак, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування; Анна Стрілець, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавський державний аграрний університет РЕЗЕРВИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ</p>	122
<p>Олександр Шаповал, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Владислава Реута, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Світлана Зоря, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавський державний аграрний університет ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ</p>	124
<p>Владислав Шевченко, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Юлія Дудник, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Світлана Зоря, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавський державний аграрний університет МЕНЕДЖМЕНТ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ЗАХОДИ ТА ОБ'ЄКТИ</p>	127
<p>Аліна Яременко, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Яна Дроботя, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавський державний аграрний університет РИЗИК ЗНИЖЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ</p>	128
<p>Євгенія Яцик, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Вікторія Ільченко, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Світлана Зоря, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавський державний аграрний університет ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</p>	130

- розробка системи формування прибутку та його ефективного та раціонального використання та здійснення безпосереднього контролю за даною системою.

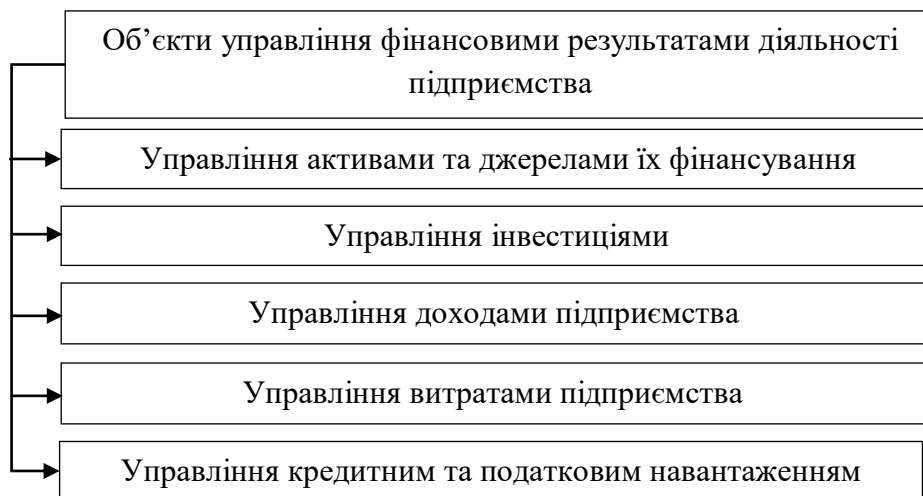

Рис. 1. Об'єкти управління фінансовими результатами на підприємстві
Складено автором на основі джерела [2]

Отже, розробка та впровадження в діяльність підприємства ефективної фінансової стратегії управління фінансовими результатами діяльності – це ключовий аспект забезпечення прибутковості та стабілізації фінансового стану підприємства, оскільки раціонально організовані фінансові потоки дозволяють йому успішно та ефективно функціонувати в усіх сферах господарської діяльності.

Література:

1. Зоря С. П., Пидяк Т. П. Теоретичні основи аналізу фінансових результатів діяльності підприємств. *Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу* [Текст] : зб. наук. пр. / ПДАА. Вип. 16. Полтава, 2016. С. 319–321.

2. Чернецька О. В. Внутрішні чинники у формуванні системи управління фінансовими результатами сільськогосподарських підприємств. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2014 р. № 5(67). С. 146–151.

**Аліна Яременко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Яна Дроботя, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

РИЗИК ЗНИЖЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМСОЖНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Діяльність будь-якого господарюючого суб'єкту – діяльність в межах цілої низки ризиків. Банківські установи, як установи, які утворюються з метою отримання прибутку, не є виключенням і наражаються, під час здійснення

діяльності, на значне коло фінансових та нефінансових ризиків, котрі банк повинен означити, а надалі контролювати та управляти ними.

Ризик ліквідності банку – це неспроможність виконати власні зобов'язання у короткостроковій перспективі [2, 4, 5].

Акцентуючи увагу на ризику зниження ліквідності та платоспроможності банку варто відзначити, що даний ризик має певні ознаки, зокрема:

- є несистематичним ризиком банку, який залежить від конкретних управлінських рішень в межах банку;

- є ризиком, що залежить від рішень НБУ стосовно нормативів ліквідності та платоспроможності банку;

- є ризиком, що перебуває під дією податкового навантаження в межах держави;

- є ризиком, що перебуває під дією рішень клієнтів банку стосовно вилучення власних коштів;

- є ризиком, що перебуває під дією економічних, соціальних та політичних рішень держави [1-3].

Вважаємо, що хоча ризик незбалансованої діяльності банку вважається несистематичним ризиком, однак в межах банку перебуваючи в залежності від значного обсягу зовнішніх чинників, він також частково набирає рис систематичного ризику.

Ризик ліквідності банку – ризик, котрий перебуває під контролем НБУ, саме з даною метою НБУ формує нормативні показники, що є індикаторами стосовно ризику зниження ліквідності і платоспроможності банку, його фінансової безпеки (табл. 1).

Таблиця 1

Індикатори ризику незбалансованої ліквідності банку

Показники та їх розрахунок	Характеристика показника та причини формування	Нормативне значення
Н2 (норматив платоспроможності) = Регулятивний капітал / Активи + Позабалансові інструменти зважені за ступенем кредитного ризику	Контроль та запобігання перекидання ризику на кредиторів	Не менше 12 % - на протязі 1 року функціонування банку; Не менше 12 % на протязі 2 року діяльності банку; Надалі - не менше 10 %
Н6 (норматив ліквідності, що є короткостроковою) = Активи до 1 року / Зобов'язання до 1 року	Контроль виконання короткострокових зобов'язань за рахунок наявних активів	Не менше 60 %
Н11 (норматив стосовно інвестування в цінні папери) = Кошти вкладені в акції / Статутний капітал	Контроль інвестицій банку в цінні папери та обмеження ризику інвестування	Не більше 15 %
Н12 (норматив стосовно загального інвестування) = Обсяги інвестування / Статутний капітал	Контроль інвестиційної діяльності банку та обмеження ризику інвестиційної діяльності в цілому	Не більше 60 %

Джерело: узагальнено на основі [1, 3, 5]

Дотримання даних нормативів в межах окремого комерційного банку – це його превентивні заходи стосовно ризику незбалансованої ліквідності банку. Згідно Закону України «Про банки і банківську діяльність» банки зобов'язані дотримувати мінімальних значень ліквідності, які формує НБУ, а за результатами оцінки діяльності банку (здійсненого НБУ), враховуючи середовище функціонування банку, притаманні йому ризики, систему внутрішнього контролю і якість управління, НБУ має право вимагати від комерційного банку дотримання підвищених значень економічних нормативів [4].

Варто акцентувати, що в реаліях господарювання в межах ринкового середовища єдиних методів стосовно оцінки ризику незбалансованої ліквідності банку не може бути, однак, без сумніву, у всіх підходах стосовно оцінки даного ризику повинні бути враховані економічні нормативи, які формує НБУ. Дотримання нормативних значень стосовно ризику незбалансованої ліквідності банку вказує на прийнятність даного ризику для банку.

Література:

1. Благун, І. С. Моделювання діяльності банків : монографія. Івано-Франківськ, 2012. 217 с.
2. Бланк И. А. Управление финансовыми рисками : учеб. К. : Ника-Центр, 2005. 600 с.
3. Варцаба В. І., Заславська О. І. Сучасне банківництво: теорія і практика : навч. посіб. Ужгород: Говерла, 2018. 364 с.
4. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 05.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 14.10.2021).
5. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Інструкція від 28.08.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text> (дата звернення: 14.10.2021).

**Євгенія Яцик, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Вікторія Ільченко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Світлана Зоря, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства є його фінансова стійкість, якій завжди приділяється чимало уваги, оскільки вона характеризує достатність та ефективність використання власного капіталу, а також безпосередньо вказує на надійність господарюючого суб'єкта.